

SLOVENŠČINA–9. RAZRED

Navodila za samostojno delo

- Torek, 12. 5. 2020

TEMA: Srečko Kosovel-Kons 4

- **PREBERI pesem** v berilu, str. 154.
Na prvi pogled je pesem povsem nerazumljiva.

Preberi RAZLAGO posameznih verzov:

KONS 4

- Vidite lahko, da je v pesmi vsak verz zaokrožena pomenska enota in bi lahko učinkoval samostojno, vseeno pa lahko najdemo neko povezavo med posameznimi verzi. Iz vseh verzov pa bomo na koncu skušali razbrati temeljno idejo. Kateri verzi bi spadali skupaj?

- **Boston obsoja Einsteina.**

Einstein je prepovedan.

Relativiteta nevarna?

- Einstein je zaradi tega, ker je bil nasprotnik nemškega nacizma, odšel v Boston.
- Einstein je prepovedan, mogoče zaradi tega, ker želi uvesti nekaj novega. Zato je mogoče tudi relativiteta nevarna ..., Einstein je tujec v ZDA;
- **V Berlinu zapirajo kitajske študente.**
Kitajski študentje nevarni?

- Kitajski študenti so v Berlinu tujci. Zakaj bi bili nevarni? Zakaj so tam?
Strah Nemcev pred Kitajci ...?
- **SHS menja vlado.**
Dosti vlad je že menjala.
 - Slovenci so iz Avstroogrške prišli v kraljevino SHS.
 - (Kosovel umrl 1926) 1929 je kralj Aleksander uvedel diktaturo in kraljevino SHS spremenil v Jugoslavijo.
- **Francija. Španija. Maroko.**
 - V teh državah vidi izpovedovalec težave.
- **Frajtar terorizira.**
Žandar terorizira.
 - frajtar - nemško
 - žandar - francosko
 - Z vseh koncev so Slovenci ogroženi ...
- **Veliki ljudje živijo po svoje duše zakonih.**
Majhni po paragrafih.
ŠX: 14 dni v zapor.
ŠY: na vislice.
ŠZ: v pregnanstvo.
 - Kdo so veliki ljudje? Tisti, ki imajo oblast in moč. Veliki ljudje se ne držijo zakonov in živijo po svoje, mali pa se zakonov držijo, ampak posledice so vseeno neobetavne.
- **21 let sem bil zaprt.**
10 x na vislicah.
Pregnan sem za vedno.

- Ali je tu pesnik mislil dobesedno? Kaj je mislil s tem? Počutil se je kot zapornik, obsojenec ... To lahko razumemo tudi kot stopnjevanje te njegove stiske, da v tem svetu ne more živeti, kot bi hotel. In če bo živel kot bi hotel, pa ga čakajo zapor in vislice.
- **Hej, ljubica, ti bi jokala?**
A jaz ne morem jokati.

Trd sem kot jeklo, ki mora srce prebosti.

- Zakaj izpovedovalec ne more jokati? Kakšen se zdi sam sebi? Mogoče zato, ker je poleg vsega gorja dobil že toliko "trdo" kožo, da ga ne more več nič prizadeti. Kot jeklo, ki mora srce prebosti. Če želi preživeti, mora tak tudi ostati. Ali pa napoveduje jeklo kot orožje, ki bo moralo spremeniti svet?
- Več o avtorju Srečku Kosovelu in konstruktivistični poeziji najdeš na povezavi <https://eucbeniki.sio.si/slo9/2405/index.html> str. 480–488.